

Erste Agrár Szemle

I. évfolyam 6. szám, 2018. június

Szerkesztői üzenet

Hamar munka

Amennyivel később kezdtük idén a tavaszi munkákat, annyival hamarabb kezdjük a nyáriakat. Szent Iván havának közepén elindultak a gépek, és már áramlik a tárolókba az őszi árpa, a repce. Hamarosan a búza aratása is kezdetét veszi. A termés elmarad kissé a tavalytól, de a minőségre eddig nem hallottunk panaszt. Az aratás mellett ebben a hónapban sincs uborkaszezon, hiszen a sertés piac, a KAP-reform, a baromfipiaci kereslet-növekedés, a VP pályázatok helyzete épp elég témát szolgáltat. Nem elég tehát az, ha a gazda az aratás körüli teendőikkel foglalkozik. Igenis időt, energiát kell fordítani a tájékozódásra tervezésre, fejlesztésre. Ez a kiadvány ebben is támaszt, segítséget próbál nyújtani.

A Vidékfejlesztési Program végrehajtási szakasz kezdetének jelentőségét például nem tudjuk eléggé hangsúlyozni. Nálunk, az ERSTE Bankban nem csak komplex termék, hanem részletes stratégia és taktika készült meglévő és leendő ügyfeleink ilyen irányú finanszírozási igényének maradéktalan kielégítésére. Kollégáinkat képezzük, értékesítés támogató anyagokkal, információkkal látjuk el, és szoros agrárszakmai támogatással segítjük. **Nálunk nincsenek irreális ígérek, csak professzionális, gyors kiszolgálás, és agrárpiaci tanácsadás, amivel hozzáadott értéket kívánunk teremteni ügyfeleink számára.**

A VP-hez kapcsolódó finanszírozási lehetőségekről Kiemelt téma rovatunkban közlünk részleteket.

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő
Erste Agrár Kompetencia Központ

Tartalom

Szerkesztői üzenet	2
Agrárpiacok	4
Hír: Hús tagállam is kiállt az uniós agrártámogatások szintjének fenntartásáért	4
Hír: További telepekre lenne szükség, mert az ágazat jelenleg minden kapacitását kihasználja	4
Hír: Megjelent a VP beruházási típusú intézkedéseinek általános elszámolási útmutatója	5
Hír: Nem a legjobb előjelekkel indult el az idén az aratás	6
Hír: Magyar okosvizet fog gyártani a Coca-Cola	7
Hír: ASP-ügy: ajánlati ár segítheti az állattartókat.....	8
Hír: Az életben maradásért küzdenek a szlovákiai tejtermelők	8
Kiemelt téma.....	9
E hónapban sajátos formában, egy részletesebb levezetéssel együtt közöljük cukorpiaci várakozásainkat.	
Erste Agrár Előrejelzések	12
A londoni fehércukorár alakulása az elmúlt öt évben, USD/t	13
A cukor világpiaci, uniós és referenciaára, Euró/t	13
Cukor külkereskedelem (KN 1701), ezer tonna	14
Mindenütt kéznél vagyunk	16
Kapcsolatok.....	17

Agrárpiacok

Hír: Hús tagállam is kiállt az uniós agrártámogatások szintjének fenntartásáért

Óva intett az európai uniós agrártámogatások jövőbeli csökkentésétől számos EU-tagállam szakminisztere, mondván, hogy fenn kell tartani a közös agrárpolitikára (KAP) fordítható források szintjét a 2021-től 2027-ig tartó költségvetési ciklusban.

Erste kommentár

A menetrendnek megfelelően június elején megjelentek a Bizottság elképzelései a 2020 utáni KAP-ról. Ennek legfontosabb eleme az, hogy a tagállamoknak Stratégiai Tervet kell készíteniük a források lehívása érdekében. Ebben mindkét pillér együtt fog majd szerepelni. Ez a nemzeti mozgástér növekedését jelenti, de nagyon ingoványos talaj. Anélkül, hogy teljes áttekintést adnánk a tervezett reformról, arra hívjuk fel a figyelmet, hogy elkezdődött a vita, a lobbyharc. A tárgyalások ezen szakaszában éles hangú megnyilvánulásokra kell számítani, de nem szabad megijedni. Messze még a döntés (olyannyira, hogy legalább egy átmeneti évre mindenképpen számítunk a bevezetés előtt). A költségvetési számok (MFF) is csak tervezetek, amely ellen már a tagállamok túlnyomó többsége szót is emelt. Arra azonban fel kell figyelni, hogy nincs szó a pályázatos források visszatérítési formájáról. Van viszont kötelező plafon a gazdaságok által igényelhető közvetlen támogatásoknál (capping), és fokozatosság (degresszivitás). A régóta emlegetett egyszerűsítés továbbra is álom marad. Nagyon fontos, hogy mindannyian nyomon kövessük a reformfolyamat alakulását, támogassuk a szakigazgatást a tárgyalások során, de figyelő szemünket továbbra is elsősorban a piacon tartsuk, s igyekezzünk versenyképességünk állandó javítására. Aki ugyanis elől jár e téren, azt a válságok is kevésbé fogják érinteni, mint a hátul kullogókat.

Hír: További telepekre lenne szükség, mert az ágazat jelenleg minden kapacitását kihasználja

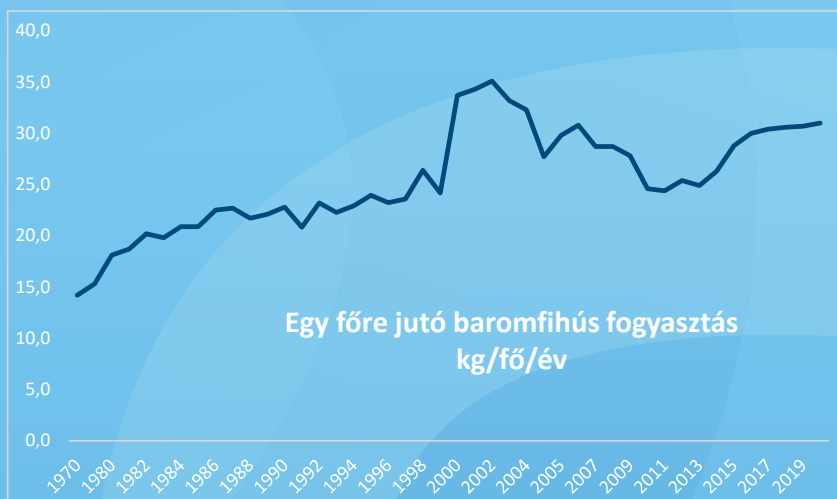
Szinte korlátlanul növelhető lenne a hazai baromfitartás, mert az Európai Unió piacáról kiszorult brazil áru miatt akkora lyuk keletkezett a kínálatban, ami a magyar vállalkozásoknak kiváló lehetőséget teremt a fejlődésre. Ehhez azonban új telepek építésére lenne szükség. A terméktanács a beruházások megvalósításához a kormányzat segítségét kéri.

Erste kommentár

A világ baromfihús piaca hosszú távon is meg tudja őrizni évtizedes dinamikus bővülési trendjét. Ez alól az EU piaca sem kivétel, de kontinensünkön már erősen lelassult a piac mennyiségi növekedése. Azzal azonban, hogy a legnagyobb beszállítót kitiltották, ismét jelentős rés támadt a piacon. Az EU-ban lassan, de kiegyensúlyozottan, tartósan emelkedik a baromfihús ára, miközben a kontinensünkről kitiltott Brazília árai tartósan zuhannak. Ebbe a résbe a magasan integrált, hatékonyságában is látványosan fejlődő magyar baromfiszektor számára jó lehetőségek nyílnak. Miután 2017-ben nálunk esett vissza legnagyobb mértékben a baromfihús termelése az EU tagállami közül (4,5 %-kal), erre szükség is van az ágazatban. A jelenlegi kapacitásokat viszont tovább kell hozzá növelni. Ehhez nélkülözhetetlen az, hogy a bankok higgyenek a növekedés és fenntartható fejlődés lehetőségében. Az ERSTE Bank éppen ilyen. Tudjuk, értjük, mi több előrejelzésekkel a jövőjébe is belelátva támogatjuk a baromfiszektor bővülését.

Bár az EU nettó exportőri pozíciója baromfi-húsból nincs veszélyben, sőt erősödik, fel kell hívni a figyelmet arra, hogy Ukrajna egyre nagyobb mértékben veszi át elsősorban a brazil beszállítók szerepét a közösségi piacon. Tavaly kétharmadával tudta növelni EU-s exportját, főleg Hollandiába, Németországba, Szlovákiába és Lengyelországba. Ezzel a tendenciával a jövőben is számolni kell.

Ami a hazai piacot illeti, a mennyiségi bővülés, amelyet napjainkban az egyre növekvő lakossági jövedelmek gerjesztenek az elkövetkező években is megmaradhat, de sokkal inkább értékben lesz érzékelhető, mint mennyiségi oldalon. A fogyasztás szerkezetében a víziszárnyasok aránya fog kis mértékben emelkedni.

Forrás: KSH + 2017-től Erste Agrár Kompetencia Központ előrejelzés

Hír: Megjelent a VP beruházási típusú intézkedéseinek általános elszámolási útmutatója

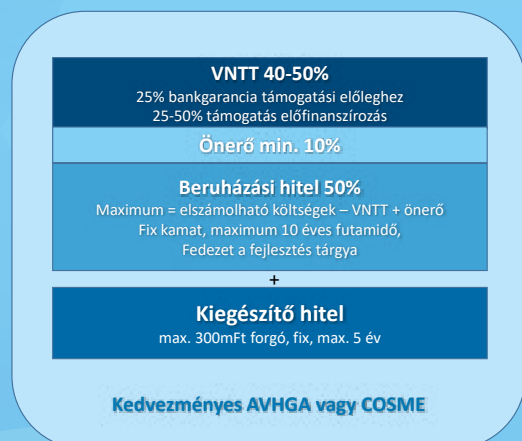
A Magyar Államkincstár 31/2018. (V.30.) számú közleménye részletes tájékoztatást ad a Vidékfejlesztési Program (VP) keretében nyújtandó támogatások igénybeviteléhez fűződő kifizetési igényléssel kapcsolatos általános tudnivalókról. Célja a pályázati felhívások alapján megvalósuló projektekhez nyújtandó támogatásigényléshez kapcsolódó szabályok rögzítése, ismertetése, továbbá a legfontosabb gyakorlati tudnivalók összefoglalása.

Erste kommentár

Miután egyre több VP nyertes keres meg minket azzal, hogy pályázatának megvalósítási szakaszához érkezett, s ehhez szüksége van egy megbízható partnerre, mi magunk, az ERSTE Bank is komoly erőket mozgósítunk azért, hogy a pályázati nyertesek minél gyorsabban elérjék céljainkat. A piaci verseny aktív szereplőjeként már hosszú ideje működik a VP beruházások finanszírozását célzó termékcsomagunk. Ennek legfontosabb elemeit mutatja az alábbi ábra. Ahogy az ERSTE többi termékénél, ennél is a piacon elérhető legrugalmasabb, az ügyfelek számára leginkább kedvező konstrukciót dolgoztuk ki. **Minden nyertesnek azt javasoljuk, hogy kérje ajánlatunkat, és vesse össze a többi piacon lévő termékkel. A konstrukcióról részletesen olvashat Kiemelt téma rovatunkban.**

Jelenleg a VP keret (1367 Mrd Ft) 95 százalékban már lekötött. A 71-ből 45 pályázatot már lezártak, 25 van még nyitva 320 Mrd Ft-os keretösszeggel. A kifizetések 249 Mrd Ft-on állnak. Tekintve, hogy ezen

kifizetések jellemzően még nem a beruházási pályázatokhoz kapcsolódnak, joggal számítunk arra, hogy az előttünk álló hónapokban növekedni fog a finanszírozási igény az agráriumban. A beruházási pályázatok 678 Mrd Ft-os keretéből 571-ről született már döntés (84%). Az ezzel kapcsolatos előlegigény azonban mindössze 16 Mrd Ft volt, amiből 10,5 Mrd Ft-ot fizettek már ki. Ez is arra utal, hogy a pályázók még nem jutottak el a kivitelezésig. Ha ehhez a közbeszerzési kötelezettséggel terhelt beruházásokat, illetve a költségmódosítások időigényét, valamint a kivitelezési kapacitás-korlátokat is figyelembe vesszük, akkor 2018 második felében számítunk a finanszírozási igények dőmpingjére.

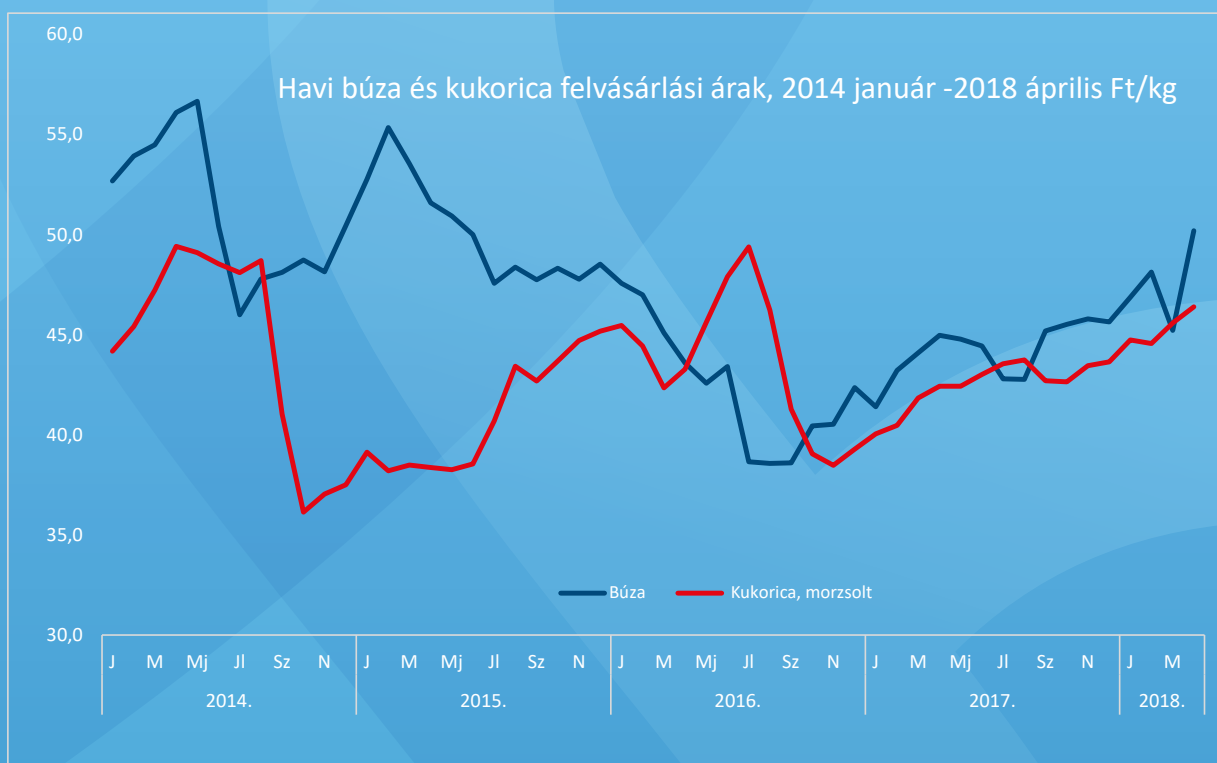
VP-hez kapcsolódó finanszírozási lehetőségek az ERSTE Bankban

Hír: Nem a legjobb előjelekkel indult el az idén az aratás

A kalászosoknál gyengébb termés várható, míg a kapások akár rekordot is hozhatnak.

Erste kommentár

Elindultak a kombájnok. A tavaszi, főleg az áprilisi időjárás szélsőségeinek köszönhetően árpából és repceből is kisebb termésre számíthatunk, mint tavaly. Ez vár a búzára is, annak aratási azonban lapzártánkig nem kezdődött el. A minőség oldalán nincs ok a panaszra. A kukorica és a napraforgó számára nagyon jók az időjárási feltételek, amit akár rekordterméssel is meghálálhatnak. **Az árak emelkedésére azonban egyik említett termény esetében sem számítunk.**

Forrás: KSH

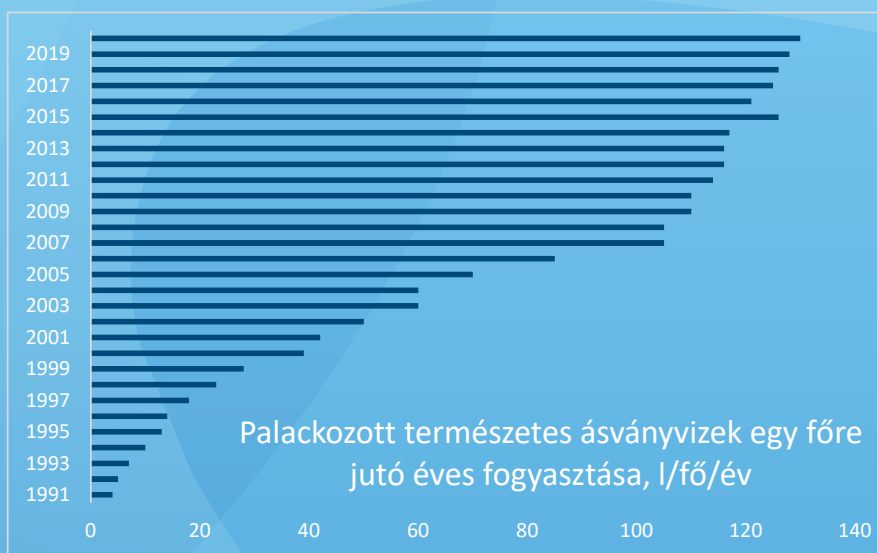
Hír: Magyar okosvizet fog gyártani a Coca-Cola

A Coca-Cola HBC Magyarország egy teljesen új termék, az okosvíz palackozását indította el egy 1,8 milliárd forintos beruházásnak köszönhetően. A GLACEAU smartwater alapanyaga a cég zalaszentgróti palackozójának ásványvize, amiből egy felhőképződést utánzó gyártási folyamat során jön létre a különlegesen tiszta és friss ízű, hozzáadott elektrolitokat tartalmazó ital. Az ital előállításához szükséges technológiát Európában eddig csak Nagy-Britanniában és Hollandiában alkalmazták.

Erste kommentár

Mindössze hat EU tagállamban magasabb az egy főre jutó ásványvíz (pontosabban palackozott természetes ásványvíz) fogyasztás, mint nálunk. Az ERSTE Agrár Kompetencia Központ előrejelzése szerint a tavalyi 125 literes szint tovább fog emelkedni ebben és az elkövetkező években is, és akár már az évtized végére elérheti a 130 litert. Mindezt úgy, hogy az alkoholmentes italok fogyasztásán belül az utóbbi években ismét a szénsavas üdítők aránya tud emelkedni, a gyümölcslevek és az ásványvizek kárára. Ahhoz, hogy érzékeljük a piac dinamikáját, megjegyezzük, hogy a '90-es évek elején alig 3 liter volt az egy főre jutó fogyasztás.

A fogyasztói szokások drasztikus változásában a folyamatos innováció kiemelkedő szerepet játszott és játszik. Ezt példázza a hozzáadott érték növelésének jelen cikkben szerelő módja is. A funkcionalitást, az újdonságot kereső fogyasztó hajlandó magasabb árat fizetni az ilyen termékekért. Véleményünk szerint az előttünk álló évek a csomagolások megújulásáról is szólni fognak. A környezetbarát csomagolás szintén olyan funkcionalitás, amit a fogyasztó értékelni fog (lásd például az idei szezon slágerét, a söröspoharat.).

Forrás: MÁGYÜSZ és ERSTE Agrár Kompetencia Központ előrejelzés

A példa minden élelmiszer termelő és feldolgozó számára kézzel fogható. Az egyre javuló fizetőképesség, a reklámok és akciók folyamatossága erős újdonságokkal szembeni igényt támaszt a fogyasztóban. S még ha az újdonságok jelentős része nem is éli meg második üzleti évét, akkor is érdemes az innovációs képességet fejleszteni, erősíteni, újabb és újabb termékekkel, funkciókkal megjeleníteni a piacon. Ehhez nélkülözhetetlen a piac jelenlegi és várható trendjeinek ismerete, amire mi itt az ERSTE Agrár Kompetencia Központban nagyon nagy energiákat fektetünk annak érdekében, hogy Önök kérdezzen, s mi segítségükre lehessünk ilyen jellegű kérdésekben is.

Hír: ASP-ügy: ajánlati ár segítheti az állattartókat

Az afrikai sertéspestis vállalati és piaci szinten is gondot okoz. A krízismenedzsmenti szabályok betartásával és a NAK munkacsoportja által kialakítandó ajánlati árral ezeket kezelni lehet.

Erste kommentár

Sertéstartó ügyfeleink egyre nagyobb arányban kezdenek lehetőségként gondolni a sertéspestis okozta krízisre, és beruházásokba kezdenek hatékonyságuk növelésére. Arról van szó ugyanis, hogy a járvány miatt a kisüzemek száma a legtöbb korábban érintett országban drasztikusan lecsökkent, a sertéstermelés pedig ezáltal a nagyobb üzemekben koncentrálódott. Erre nálunk is lehet számítani. Ez a kínálat átmeneti mérséklődésével és az árak emelkedésével járhat együtt, amit aztán növekedés követ. Ez pedig együtt jár a magasabb termelési és higiéniai színvonallal, a szakmaiság javulásával.

A cikkben említett kezdeményezés, maga az ár neve még változni fog, de lényege, a piac stabilitásának növelése nem. A megalakult munkacsoport egyben áttörést jelent a vertikális együttműködések terén is, amihez szintén a krízis adta lökésre volt szükség.

Hír: Az életben maradásért küzdenek a szlovákiai tejtermelők

Az ország fejőstehén állománya a legutóbbi 10 évben 50.000 fővel, azaz mintegy egyharmadával csökkent. Ezen idő alatt a tej felvásárlási ára azonos, kilónként 30 centes szinten maradt, ami 10 százalékkal alacsonyabb az uniós átlagnál, és sok helyütt (főleg a családi gazdaságokban) nem fedezi az előállítás költségeit, és a tejtermelők átlagosan kilónként 3 centtel az önköltség alatt kénytelenek értékesíteni terméküket.

Erste kommentár

A tejtermelés jövedelmezősége nálunk is folyamatosan napirenden lévő téma. Az, hogy a jövedelmet a támogatások képezik, nálunk is jellemző. Tisztában kell lennünk ugyanakkor azzal, hogy egységre vetítve nálunk a legmagasabbak a tejszektor támogatásai az EU-ban. A június elején napvilágot látott költségvetési tervezet szerint a termeléshez kötött támogatásokra a jelenleginél kisebb, 10+2 százalékot lehet majd fordítani. A nemzeti mozgástér ugyanakkor szélesedni fog, tehát még nem kezdünk el aggódni a tejszektor támogatásaiért, azt mindenesetre javasoljuk, hogy a hatékonyságnövelés mindenkinél legyen az első helyen a fejlesztések terén.

Piaci oldalon nem számítunk az elmúlt években jellemző jelentős ármozgásokra, igaz érdemi növekedésre sem. A szlovák tejszektor leépülése számukra piaci lehetőséget rejt. A tejsavónak és a sajtoknak köszönhetően tavaly 10 százalék felett nőtt az exportteljesítményünk, ami ebben az évben is folytatódhat.

Kiemelt téma

E hónapban az ERSTE Bank VP finanszírozási csomagját mutatjuk be kiemelten

A VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAMHOZ KAPCSOLÓDÓ FINANSZÍROZÁSI LEHETŐSÉGEK AZ ERSTE BANKBAN

Az Erste Bank Hungary Zrt. (továbbiakban Bank) kiemelt célja teljes körű pénzügyi szolgáltatást biztosítani azon ügyfelei részére, akik VP keretében vissza nem térítendő támogatást nyertek beruházási céljaik megvalósításához.

A támogatásokkal megvalósuló beruházásokhoz Bankunk

- a támogatási előleg/halasztott önerő igénybevételéhez bankgaranciát-,
- támogatás előfinanszírozásához forgóeszközhitelt-,
- a fejlesztés megvalósításához hosszúlejáratú beruházási hitelt- valamint
- a beruházáshoz kapcsolódó megnövekedett forgóeszközigényhez kiegészítő hitelt biztosít.

Kinek ajánljuk szolgáltatásunkat?

Olyan támogatást elnyerő ügyfelek részére, akik beruházásuk megvalósításához banki finanszírozást is igénybe kívánnak venni.

Mit kell tudni az VP támogatással megvalósuló beruházáshoz igényelhető támogatási előleghez/ halasztott önerőhöz kapcsolódó Bankgaranciáról?

- a pályázó a támogatási összeg 50%-ig támogatási előleget kérhet a Magyar Államkincstártól (továbbiakban Kincstár), vagy a támogatási összeg 50%-ig lehetősége van halasztott önerőt igényelni. Mindkét esetben fedezetet kell biztosítani a Kincstár részére, melyhez ajánljuk a Bankunk által kiállított bankgarancia nyilatkozatot.

Mit kell tudni a VP támogatással megvalósuló beruházáshoz igényelhető TÁMOGATÁST ELŐFINANSZÍROZÓ - valamint BERUHÁZÁSI HITELRŐL?

Bankunk azoknak az ügyfeleknek tud finanszírozási lehetőséget ajánlani, akik megfelelnek az alábbi feltételeknek:

- a.) a projekt megvalósítása során teljesítik a közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó kötelezettségüket
- b.) beruházást a támogatási kérelem benyújtását követően kezdte meg (megkezdett beruházás abban az esetben finanszírozható, ha a pályázati felhívás ezt lehetővé teszi és a beruházás nem minősül fizikailag befejezettnek)
- c.) benyújtotta a Bank részére a támogatási határozat másolatát,
- d.) a Magyar Államkincstár ügyfélregiszterébe regisztráltatta magát, és lejelentette a Bankunk által nyitott, támogatás fogadására alkalmas számlát

Mit kell tudni a VP beruházások megvalósításához igényelt garancia / hitelek fedezeti háttéréről?

A VP keretében nyújtott hitelek fedezeti háttérének megerősítése érdekében Bankunk Megállapodást írt alá az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvánnyal.(AVHGA) A megállapodás értelmében valamennyi finanszírozási formához az AVHGA rövid futamidő alatt- és amennyiben az ügyfél támogatási kerete megengedi kedvező díjon vállal készfizető kezességet.

Azon ügyfelek részére, akik már nem rendelkeznek szabad támogatási kerettel, maximum 300 millió Ft összegű hitel esetén COSME kezességet ajánl kedvező díjon.

Bankgarancia	
Bankgarancia nyújtásának célja	fedezet biztosítása a Magyar Államkincstár részére a támogatási előleg (halasztott önerő) igénybevételehez
Devizanem	HUF
Garancia mértéke	a támogatási előleg /halasztott önerő mértékéig azzal, hogy az AVHGA kezességvállalás mellett nyújtott bankgarancia nem haladhatja meg a 300 millió HUF összeget
Garancia megbízási szerződés kiadásának feltétele	Irányító Hatóság értesítése a kérelem pozitív elbírálásáról
Garancia nyilatkozat kiadásának feltétele	Mindkét fél által aláírt érvényes és hatályos támogatási szerződés/támogatói okirat bemutatása a Bank részére
Beruházási hitel	
Devizanem	HUF
Saját erő mértéke	az ügyfélnek minimum a beruházás elszámolható költségeinek 10%-át saját erőből kell biztosítania azzal, hogy a támogatás és a támogatás összegén felül nyújtott saját erő mértékének el kell érnie a beruházás (nettó) költségeinek 20%-át
Hitelösszeg	a maximálisan igényelhető hitelösszeg a támogatási határozatban elfogadott elszámolható költségek, valamint a vissza nem térítendő támogatás és a saját erő különbözete
Kamat	változó (1/3 havi BUBOR) fix a teljes futamidő alatt
Futamidő	maximum 10 év
Fedezet	Fejlesztés tárgyát képező ingó/ingatlan vagyontárgy Szükség esetén egyéb fedezet

Támogatás előfinanszírozási hitel	
Devizanem	HUF
Hitel összege	támogatási határozatban megjelölt támogatási összegig nyújtható csökkentve az igénybevett támogatási előleg összegével
Kamat	változó (1, 3 havi BUBOR) fix a teljes futamidő alatt
Hitel futamideje	a projekt megkezdését követő maximum 2 év
Hitel törlesztése	az ügyfél Magyar Államkincstár ügyfél-regisztrációs rendszerébe bejelentett számlájáról a támogatás megérkeztét követően azonnal, de legkésőbb a hitel futamidejének lejáratakor
Kiegészítő hitel	
Hitel célja	A pályázathoz kapcsolódó beruházás forgóeszköz-növekmény finanszírozására.
Devizanem	HUF
Hitel összege	maximum 300 millió HUF
Kamat	változó (1, 3 havi BUBOR) fix a teljes futamidő alatt
Hitel futamideje	maximum 5 év

Jelen termékismertetőben található információk kizárólag tájékoztató jellegűek és nem minősülnek ajánlatnak. A konkrét finanszírozás feltételei minden esetben egyedi döntés alapján kerülnek meghatározásra.

Erste Agrár Előrejelzések

Üttörőnek számító előrejelző tevékenységünk célja hozzájárulni ügyfeleink megalapozottabb üzleti döntéseéhez. Ez rovat e tevékenység egyik kommunikációs csatornája.

E hónapban sajátos formában, egy részletesebb levezetéssel együtt közöljük cukorpiaci várakozásainkat.

Felmegy-e a cukrunk?

Mivel Magyarország erős importfüggésben van, a nemzetközi cukorpiaci mozgások közvetlen hatással vannak piacunkra. Ezt erősíti az is, hogy meghatározó izocukor-gyártók vagyunk a térségben. Az öt évtizedet élt uniós kvótarendszer kivezetése is érezteti hatását. A kérdés, hogy a lassan két éve tartó világszerte árcsökkenés meddig tart, s milyen időtávon van esély a fordulatra.

Itt a kvóta vége

2017. szeptember végével búcsút intettünk az 1968-ban bevezetett cukorpiaci szabályozásnak, amely kvótákkal, minimumárakkal, behozatali vámokkal és támogatásokkal védte a közösségen belüli cukorrépa-termesztést és cukorgyártást. Az igen stabil rezsimet csak 2006-ban kezdték komoly átalakításnak alávetni, miután a WTO elfogadta több harmadik ország kifogását, amelyben az EU cukorpiaci rendtartásának piactorzító jellegét rótták fel. Elindult az intervenciós ár (minimális felvásárlási ár) csökkentése, és egy alapot hoztak létre a termeléssel felhagyók számára. A reform következményeképpen 2006 és 2009 között 5,8 millió tonna cukorkvótáról mondtak le a tagállamok, és öt uniós tagállamban (Bulgária, Írország, Lettország, Portugália, Szlovénia) teljesen megszűnt a cukorgyártás. A cukorpiaci rendtartás kivezetéséről 2013-ban született döntés.

A folyamat fontos következménye, hogy a tagállamok között koncentrálódik a cukorrépa termelése. A 18 répatermelő tagállamból leginkább Belgium, Franciaország, Németország, Hollandia és Lengyelország növeli termelését, miközben az öt legnagyobb termelő az EU kibocsátásának mintegy 70 százalékát biztosítja. A magyarországi helyzet a következő: mintegy 15 ezer hektáron 66 tonnás hektáronkénti hozammal termeljük a cukorrépat, ami a hatékonyság tekintetében a 10. helyre elegendő.

A cukorrépa hozam várható alakulása a 2018-ban

Ország	t/ha
Spanyolország	95,6
Franciaország	88,5
Hollandia	86,3
Belgium	83,5
Németország	78,0
Egyesült Királyság	72,8
Ausztria	68,9
Csehország	68,1
Horvátország	66,2
Magyarország	65,9
Svédország	65,4
Szlovákia	63,3
Lengyelország	60,8
Dánia	59,5
Olaszország	57,2
Litvánia	55,0
Románia	44,6
Finnország	39,3

Forrás: DG Agri

A kvótarendszer kivezetésének másik fontos következménye, hogy a korábban cukorimportot legfeljebb preferenciális kvótákon keresztül ismerő EU nettó importórrá vált. Ez leginkább finomítatlan nyerscukor. Középtávon azonban, ahogy a közösség cukorpiaca alkalmazkodik a világpiachoz, újra enyhe nettó exportőri pozícióba kerülhet, méghozzá a cukortermelés évi 19 millió tonna körüli stabilizálódása közben.

Árak hullámában

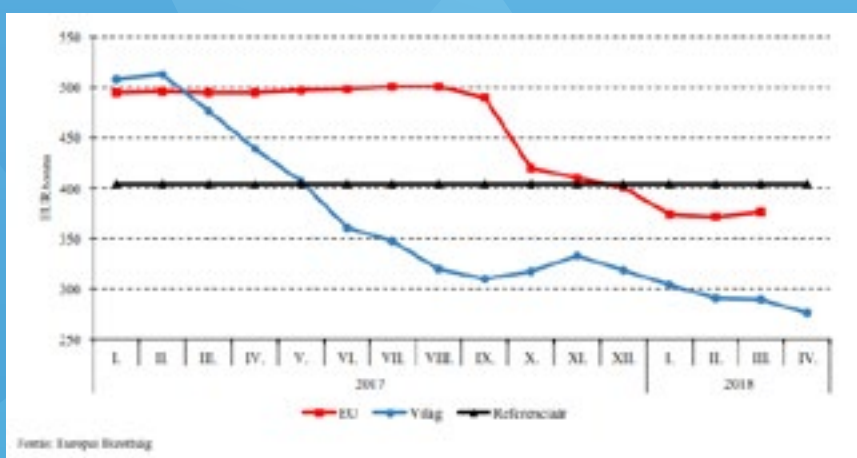
Ahogy a világpiacon, úgy 2015 vége és 2016 nyara között az EU-ban is emelkedtek a cukorárak. Azóta azonban lefelé tartanak, és 2017 eleje óta ismét magasabb az EU ár, mint a világpiacon. A háttérben - a főleg India és Thaiföld rekordtermésének köszönhető - magas termés (alig 4 millió tonnával marad el a rekordtól), és a készlet szint 49 millió tonnát meghaladó szintje áll. Ezek tartósan nyomás alatt tartják az árakat. (A legfrissebb előrejelzések 188,3 millió tonnás globális cukortermelést várnak 2018/19-ben.)

A londoni fehércukorár alakulása az elmúlt öt évben, USD/t

Forrás: ft.com

A cukor világpiaci, uniós és referenciaára, Euró/t

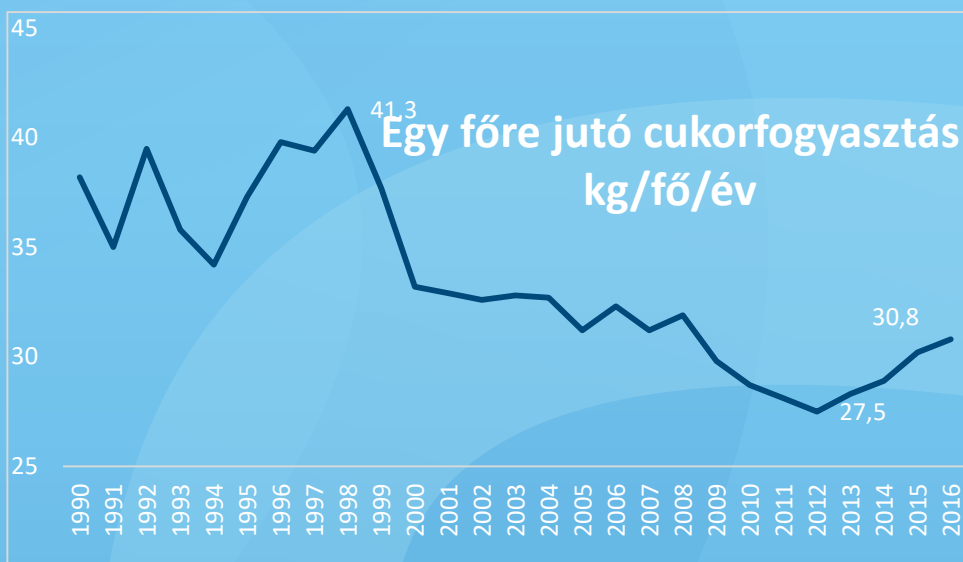

Forrás: Európai Bizottság

Forrás: Európai Bizottság

Hazai viszonyok

2012-es mélypontja óta közel 10 százalékkal növekedett a belföldi cukorpiac. Ismét évi 30 kilogramm felett van az egy főre jutó fogyasztás. Ha pedig ennek a jövedelmek emelkedésével való szoros összefüggését tekintjük, arra számíthatunk, hogy e növekedés még nem ért véget. A cukorfogyasztással kapcsolatos egészségügyi kockázatok miatt csak remélni tudjuk, hogy a magasabb jövedelmek az életmód változására is hatással vannak, ami pedig egy jobb szemlélet, egészségesebb életmód felé vezet.

Forrás: KSH

Magyarország hosszú évek óta jó levezető piac a térség cukorfelesleggel rendelkező termelői számára. Ennek mértékét jól jelzi a tavalyi 119 ezer tonnás külkereskedelmi deficitünk. Mivel a behozatal az év második felében szokott felfutni, az idei év eddig eltelt időszakáról szóló adatok nem mondanak sokat. Az mindenesetre szembetűnő, hogy az évi 105,4 ezer tonnás kvótánk milyen alacsony önellátást tett lehetővé.

Cukor külkereskedelem (KN 1701), ezer tonna

	import	export	egyenleg
2008	259	196	-63
2009	227	153	-74
2010	244	277	33
2011	291	234	-57
2012	335	282	-53
2013	234	192	-42
2014	359	107	-252
2015	248	88	-160
2016	320	83	-237
2017	205	86	-119

Forrás: KSH

Miután a magyar cukorpiac erősen importfüggő, nem véletlen, hogy a nemzetközi trendek erősen hatással vannak a hazai árakra. A legutóbbi tetőzés, 2017 májusa óta negyedével csökkent a cukor fogyasztói ára. Tekintve a fent említett tendenciákat, **az Erste Agrár Kompetencia Központ arra számít, hogy az előttünk álló hónapokban nálunk is csökkeni fognak még a cukorárak, de immár erősen lassuló mértékben. Kisebb trendfordulóra a jövő évben számítunk, ami az alacsony árakkal összefüggő termelés-visszafogással és az emelkedő olajárakkal függ össze. Ezek miatt átmenetileg korrigálnak majd felfelé az árak 2019-ben, de középtávon a jelenlegi szint körüli stagnálásra, még inkább további lassú mérséklődésre számítunk.**

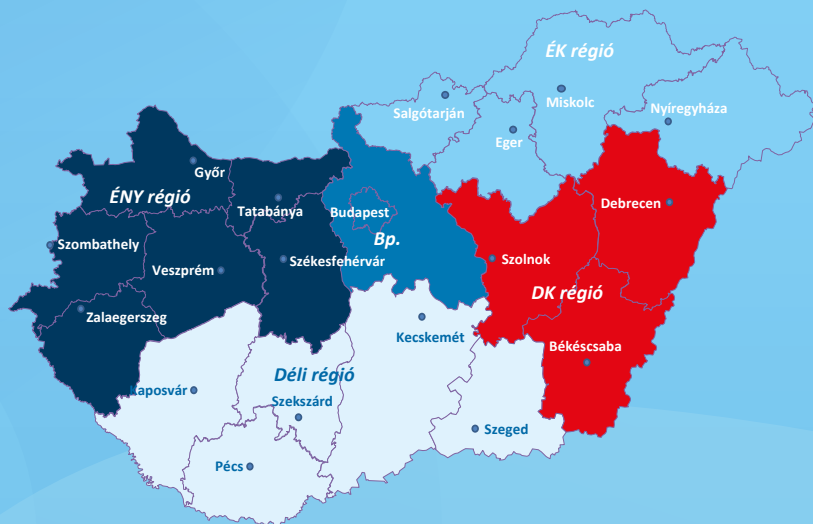

Forrás: KSH

Mindenütt kéznél vagyunk

Dél-Kelet Magyarországi Régió

Az Erste Bank Dél-Kelet Magyarországi Régiójának a működési területe Jász-Nagykun-Szolnok, Békés, és Hajdú-Bihar megyékre terjed ki. A Régió minden megyeszékhelyén rendelkezünk Vállalati Irodával.

Az Erste Bank Hungary kiemelt feladatának tekinti az agrárszektorban gazdálkodó szereplők finanszírozását, szakmai támogatását.

A Régióban kimagasló a növénytermesztő és kertészeti cégek finanszírozása, de szerepünk jelentős az állattenyésztő és feldolgozó cégek finanszírozásában is.

Kollegáinknak több éves gyakorlattal rendelkeznek. Ügyfeleink számára személyre szabott finanszírozási megoldásokkal állnak rendelkezésre.

Kit keressek?

Katona László – Régióvezető

+36-20-333-5440

laszlo.katona@erstebank.hu

Horváth Tamás – Békéscsaba

+36-30-566-2917

Tamas.Horvath@erstebank.hu

Süle Tamás – Szolnok

+36-20-329-2234

Tamas.Sule@erstebank.hu

Nagy Zoltán – Debrecen

+36-30-645-6287

ZoltanKrisztian.Nagy@erstebank.hu

Kapcsolatok

Erste Agrár Kompetencia Központ
agromegoldasok@erstebank.hu
[Erste Agro megoldások honlap](#)

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő

Telefon: +36 20 431 1594
zoltan.forian@erstebank.hu

Erste Faktor

Somogyvári Edit
Telefon: +36 30 23 3700
edit.somogyvari@erstebank.hu

Gór Arnold
senior üzlettámogatási menedzser

Telefon: +36 30 326 7367
arnold.gor@erstebank.hu

Erste Lízing

Báti Balázs
Telefon: +36 30 996 9745
balazs.bati@erstebank.hu

A kiadványt az Erste Bank Hungary Zrt. munkatársai készítették. A benne közölt megállapítások objektív és független magyarázatot tartalmaznak. Az itt közölt információk hiteles forrásból származnak, mindazonáltal az információk valóságának megfelelőségéről, helytállóságáról az Erste Bank Hungary Bank Zrt. biztosítékot nem kapott, ezért a dokumentumban leírtak teljességével és pontosságával kapcsolatban sem a dokumentum készítői, sem az Erste Bank Hungary Zrt. semmilyen felelősséget, illetve szavatosságot nem vállalnak. A kiadványban közölt előrejelzésekre, becslésekre és véleményekre a piaci viszonyok változása hatással lehet, azok megváltoztathatóak külön figyelmeztetés nélkül. Az elemzésben kialakított vélemények nem tekinthetők befektetési ajánlatnak, vásárlásra vagy eladásra történő felhívásnak.